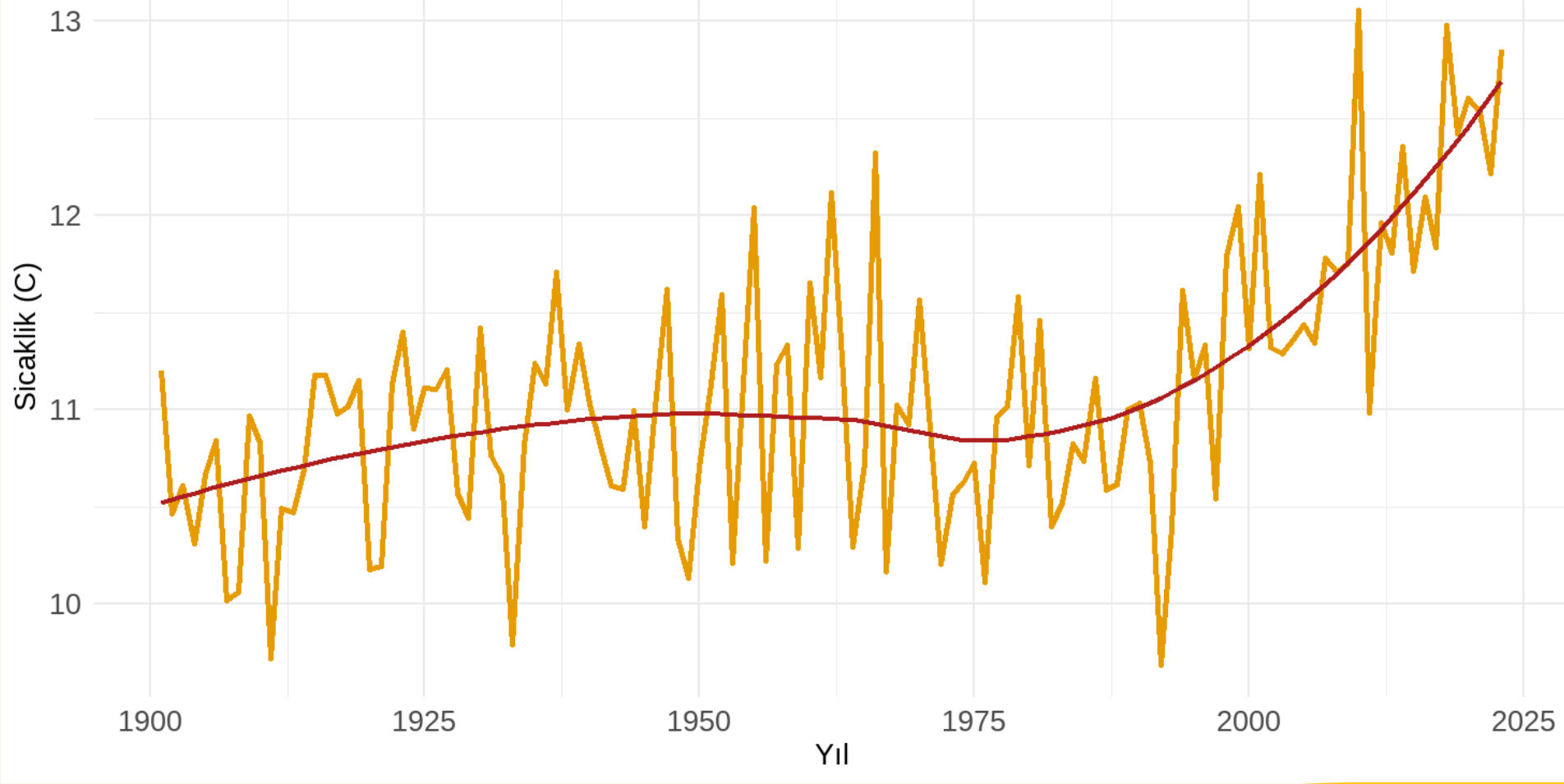
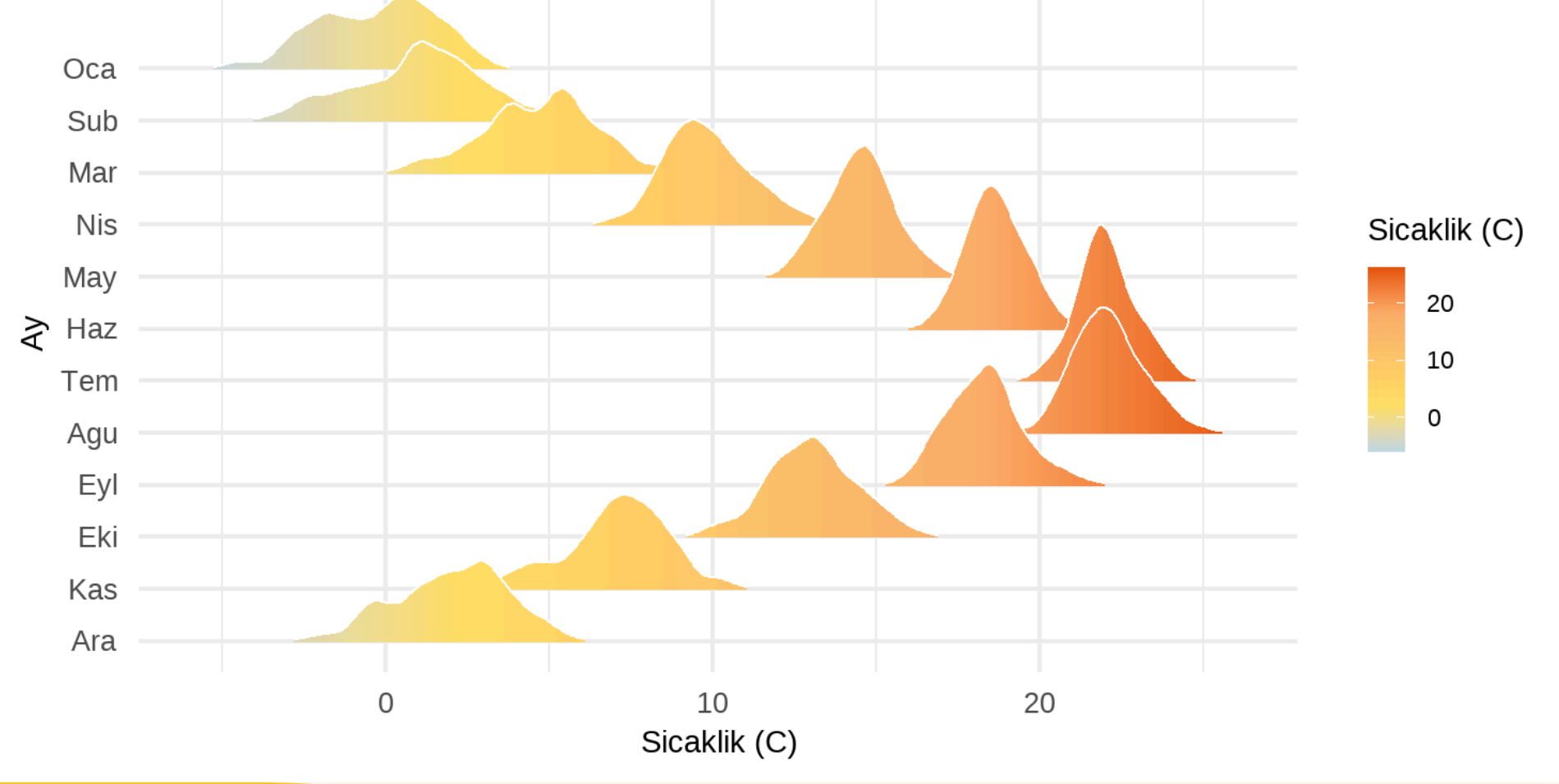

Türkiye’de İklim Değişikliği: Çevre Koruma Harcamaları Yeterli mi?

Türkiye’de Yıllık Ortalama Sıcaklık (1901–2023)

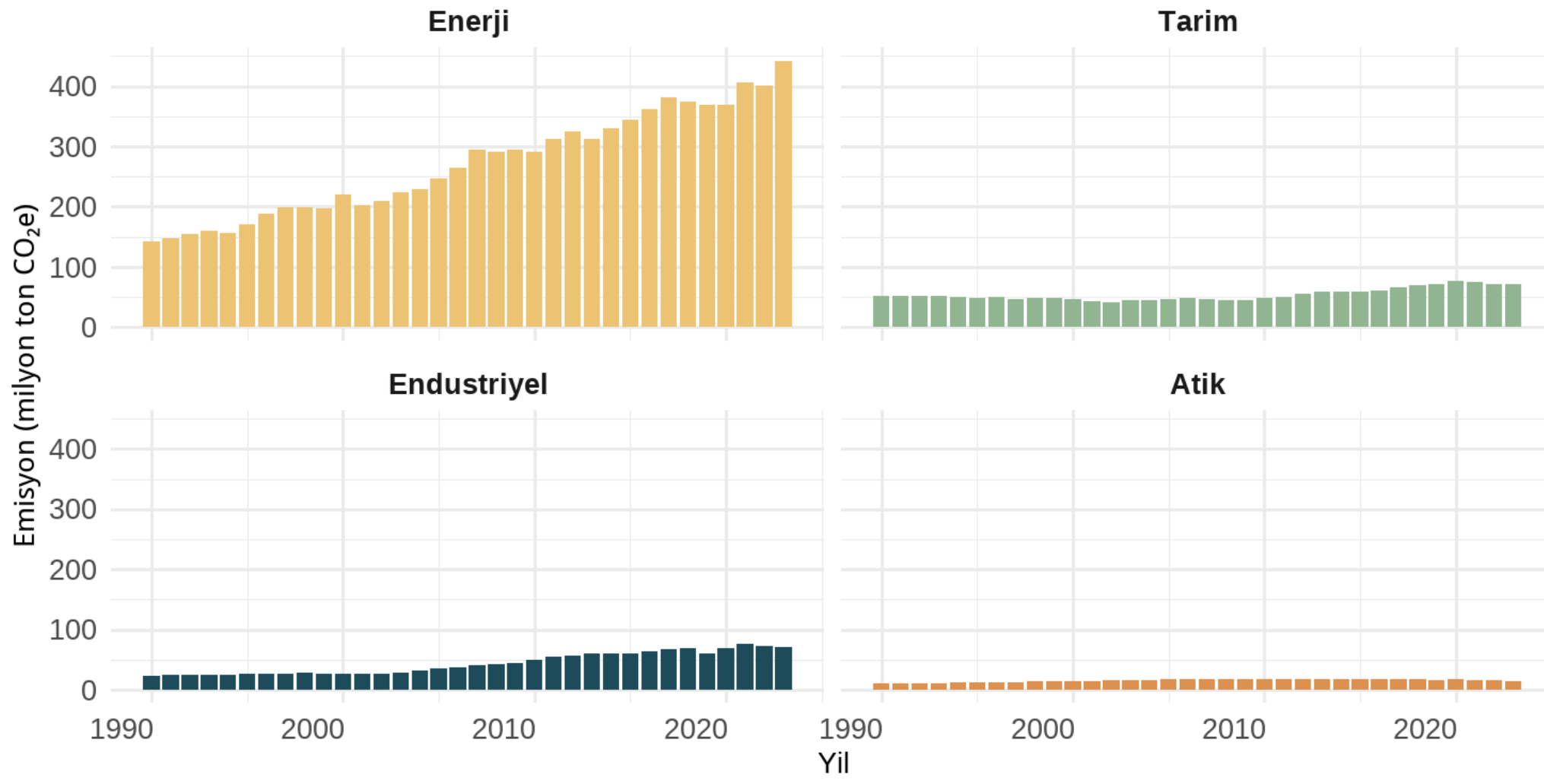
Aylara Göre Türkiye’de Sıcaklık Dağılımı (1901–2023)

Climate Change Knowledge Portal
For Development Practitioners and Policy Makers

Türkiye’de iklim değişikliği sıcaklık artışlarıyla somut biçimde kendini göstermektedir. Yıllık ortalamalar giderek artarken, bu değişim yılın her ayına yansımış; mevsim geçişleri değişmiş ve sıcak dönemler uzamıştır. Bu bulgular, tarım, enerji, sağlık ve ekosistemler üzerinde doğrudan etkileri olabilecek kritik bir iklimsel dönüşüme işaret etmektedir.

Sektöre Göre Sera Gazı Emisyonları (1990–2023)

TÜİK, Sera Gazı Emisyon İstatistikleri

1990–2023 yılları arasında Türkiye’nin sera gazı emisyonları özellikle enerji sektörü kaynaklı olarak ciddi biçimde artmıştır.

Enerji dışındaki sektörlerde (tarım, endüstriyel işlemler ve atık) artış daha sınırlı kalmakla birlikte, tarım ve endüstri emisyonlarında da yükselen bir eğilim gözlenmektedir.

Enerji sektörü toplam emisyon yükünün büyük kısmını oluşturmakta; bu da iklim politikalarının öncelikli odağının enerji dönüşümü olması gerektiğini göstermektedir.

Atık sektöründeki emisyonlar ise düşük seviyelerde seyretmekte, bu da enerji dışı alanların ikinci planda kaldığını göstermektedir.

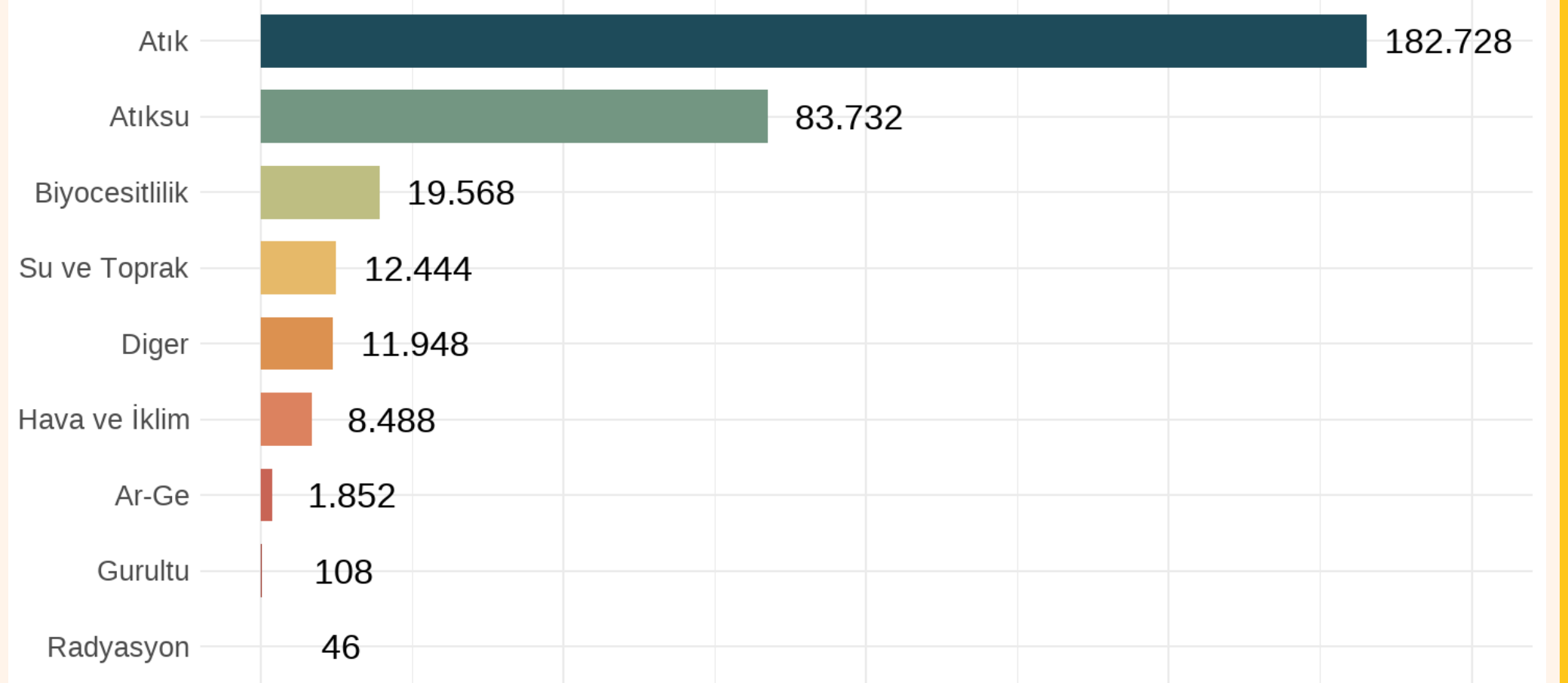
2013–2023 yılları arasında Türkiye’de çevre koruma için yapılan harcamaların büyük kısmı atık ve atıksu yönetimine ayrılmıştır.

İklim koruma, biyolojik çeşitlilik ve Ar-Ge gibi önleyici ve uzun vadeli etkisi olan alanlara yapılan yatırımlar ise oldukça sınırlı kalmıştır.

Bu durum, çevre bütçesinin daha çok oluşan zararları telafi etmeye yönelik olduğunu; önleyici politikaların ise geri planda kaldığını göstermektedir.

Harcama kalemleri arasındaki bu dengesizlik, sürdürülebilirlik açısından daha bütüncül ve dengeli bir yatırım planlamasına ihtiyaç olduğunu ortaya koymaktadır.

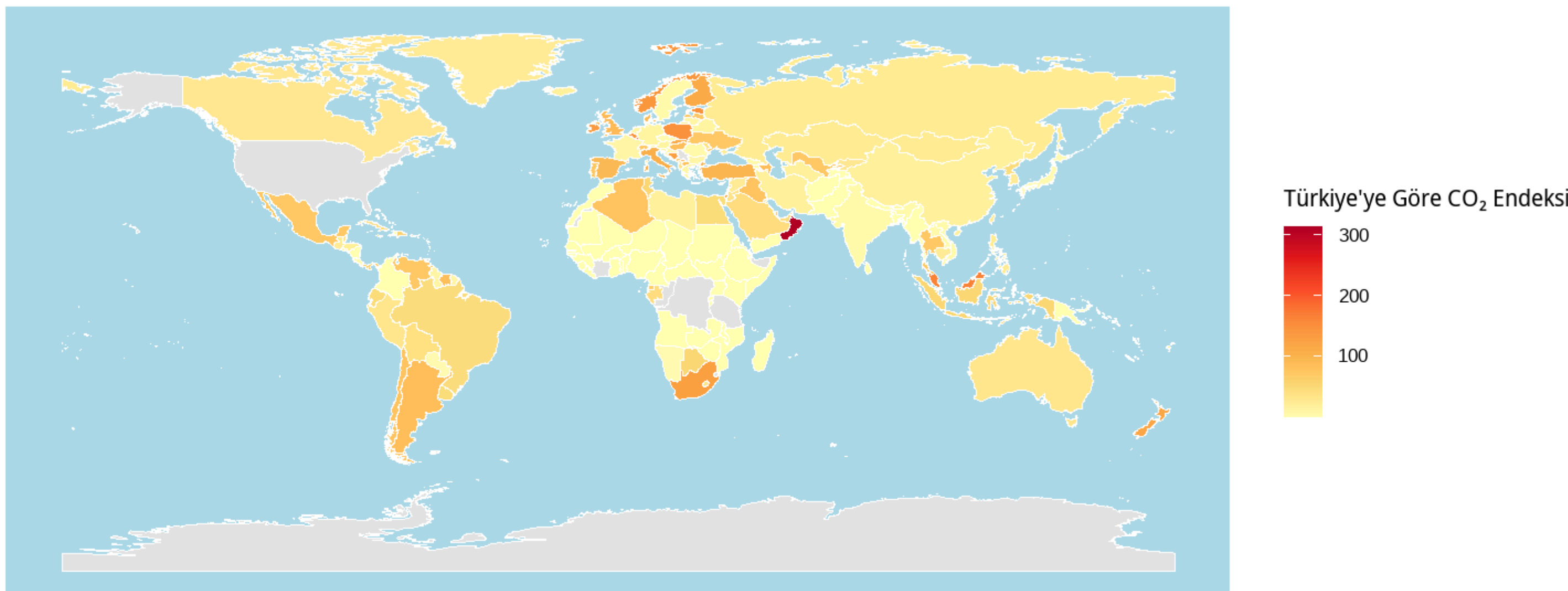
2013–2023 Türkiye Çevre Koruma Harcamaları
Net Bugünkü Değer (milyon TL)

Veriler 2013–2023 dönemini kapsamakta olup net bugünkü değerlerle hesaplanmıştır.

TÜİK, Çevre Koruma Harcama İstatistikleri

Dünya Ülkeleri: Türkiye’ye Göre Kişi Başına CO₂ Salınımı Endeksi (Kartoplet)

Veri Kaynağı: Our World in Data, 2023

Türkiye’nin kişi başına CO₂ salınımı, birçok OECD ülkesinin altında kalsa da, bazı gelişmekte olan ülkelerin üzerindedir. Bu durum, Türkiye’nin karbon verimliliğinde orta sıralarda yer aldığını ve iklim politikalarında daha güçlü adımlar atılması gerektiğini göstermektedir.

Beyza Arslan

beyzarslan3434@gmail.com

Anadolu Üniversitesi - Ölçme ve Veri Analitiği Tezsiz YL Programı